

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

Кафедра економіки та підприємництва

(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Р. Б. Папірник

20 20 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ В ТОРГІВЛІ

спеціальність

076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма

«Підприємницька діяльність»
(назва освітньої програми)

освітній ступінь

магістр
(назва освітнього ступеня)

форма навчання

денна
(денна, заочна, вечірня)

розробник

Поповиченко Ірина Валеріївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

Статус дисципліни	Варіативна
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	Ікурс магістратури, Ісеместр
Кількість кредитів ЄКТС	3 ЄКТС
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції -16 год.
	Практичні заняття – 14 год.
	Самостійна робота (включно із підготовкою до підсумкового контролю) - 60 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Контакти кафедри	Кафедра економіки та підприємництва, 10-й поверх висотного корпусу, к. В-1007, тел. +380731831431, https://pgasa.dp.ua/department/ep/
Викладач (-і)	Поповиченко Ірина Валеріївна, д.е.н., проф., зав кафедри
Контактна інформація викладача (-ів)	popovychenko.iryana@pgasa.dp.ua popovychenko.iryana@365.pgasa.dp.ua
Консультації	Графік консультацій розміщено та актуалізується на сторінці кафедри за посиланням https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2017/07/grafik-konsultatsij-2021n.r.-2semestr.pdf

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Управління бізнес-процесами в торгівлі» складена відповідно до освітньої програми «Підприємницька діяльність» підготовки магістрів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Управління бізнес-процесами в торгівлі» є теоретичні засади, принципи та сучасні практичні підходи до застосування процесного підходу в управлінні комерційною діяльністю підприємств, набуття навичок формулювання, класифікації, моделювання, документованого опису і реінжинірингу бізнес-процесів, опанування методик їх вимірювання, оцінки і регламентування.

2. РОЗПОДІЛ ЧАСУ НА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			I	
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3,0	90	
Аудиторні заняття, у т.ч:				
лекції	16		16	
практичні заняття	14		14	
Самостійна робота, у т.ч:	60		60	
підготовка до аудиторних занять	16		16	
підготовка до контрольних заходів	18		18	
виконання курсової роботи	-		-	
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	26		26	
Форма підсумкового контролю	-		залік	

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: формування у здобувачів професійних компетентностей у вигляді системи знань, умінь та навичок з використання сучасних методів, моделей та інструментів процесного підходу до управління комерційною діяльністю підприємств для забезпечення ефективного та конкурентоспроможного функціонування бізнес-структур в сучасних умовах рухливого та невизначеного середовища.

Завдання дисципліни: отримання цілісного уявлення про сутність процесного підходу до управління комерційною діяльністю бізнес-структур, його особливості, класифікацію бізнес-процесів, а також категорійний апарат; набуття компетентностей щодо процедури опису та технології моделювання бізнес-процесів у оптовій та роздрібній торгівлі; набуття здатностей моніторингу та контролю параметрів бізнес-процесів; формування практичних навичок щодо вибору методів аналізу бізнес-процесів; набуття компетентностей щодо проектування та удосконалення бізнес-процесів з врахуванням специфіки комерційної діяльності у дрібному, середньому та крупному бізнесі.

Пререквізити дисципліни. Вивчення дисципліни «Управління бізнес-процесами в торгівлі» ґрунтується на таких дисциплінах освітнього ступеня «Бакалавр»: «Менеджмент», «Дослідження ринку», «Економіка бізнесу», «Комерційна діяльність та товарознавство», «Торгівельне підприємництво», «Електронна комерція».

Постреквізити дисципліни. Вивчення дисципліни «Управління бізнес-процесами в торгівлі» дозволить здобувачам надалі ефективно опанувати дисципліни «Антикризове управління бізнесом», «Цифрова трансформація бізнесу».

Компетентності. Результатом вивчення дисципліни «Управління бізнес-процесами в торгівлі» є здобуття студентами таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 2. Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.

СК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.

Заплановані результати навчання. Опанування навчальної дисципліни «Управління бізнес-процесами в торгівлі» дозволить здобувачеві:

РН2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення.

РН7. Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

РН8. Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.

РН10. Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності

підприємницьких, торговельних та/або біржових структур за умов невизначеності та ризиків.

Методи навчання. Під час вивчення дисципліни застосовуються такі методи навчання:

- за джерелом передачі та сприйняття інформації – словесний (пояснення, бесіда), наочний (ілюстрація, презентація), практичний (розрахункові вправи, розгляд та обговорення кейсів);
- за характером пізнавальної діяльності студентів – проблемно-пошуковий, дослідницький, евристичний;
- за логікою навчання – індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

Форми навчання: аудиторна (лекції, практичні заняття), позааудиторна, групова, індивідуальна.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с/р
Змістовий модуль 1. Процесний підхід як засіб визначення найбільш важливих складових при створенні цінності для споживача					
Тема 1. Процесний підхід до управління бізнесом: сутність та визначення	18	4	2		12
Тема 2. Функціональний, процесний та процесно-функціональний підходи до управління комерційною діяльністю підприємства: порівняльна характеристика	14	2	2		10
Тема 3. Ідентифікація, опис та класифікація бізнес-процесів	14	2	2		10
Тема 4. Моделювання та проектування бізнес-процесів за критерієм створення у кінцевому продукті/послуді доданої вартості для споживачів	22	4	4		14
Тема 5. Моніторинг, управління та реінжиніринг бізнес-процесів на підприємствах оптової та роздрібно торгівлі	22	4	4		14
Разом за змістовим модулем 1	90	16	14		60
Підготовка до екзамену					
Усього годин	90	16	14		60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1,2	Процесний підхід до управління бізнесом: сутність та визначення	4
3	Функціональний, процесний та процесно-функціональний підходи до управління комерційною діяльністю підприємства: порівняльна характеристика	2
	Ідентифікація, опис та класифікація бізнес-процесів	2

4,5	Моделювання та проектування бізнес-процесів за критерієм створення у кінцевому продукті/послужі доданої вартості для споживачів	4
6,7	Моніторинг, управління та реінжиніринг бізнес-процесів на підприємствах оптової та роздрібною торгівлі	4
	Усього годин	16

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Розгляд та аналіз моделі управління підприємством як сукупністю взаємопов'язаних бізнес-процесів	2
2	Аналіз завдань процесного підходу. Складання порівняльної характеристики функціонального, процесного та процесно-функціонального підходів до управління бізнесом	2
3	Опис та класифікація бізнес процесів на конкретних прикладах	2
4	Управління створенням у кінцевому продукті процесу доданої вартості для споживачів процесу (на основі аналізу ланцюжка створення цінності за концепцією М. Портера)	2
5	Управління створенням у кінцевому продукті процесу доданої вартості для споживачів процесу (на основі аналізу ланцюжка створення цінності за концепцією М. Портера) продовження	2
6	Складання паспортів бізнес-процесів	2
7	Моделювання бізнес-процесів у нотації IDEFO Формування та оцінка ключових показників результативності та ефективності бізнес-процесів	2
	Усього годин	14

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	16
2	Підготовка до контрольних заходів	18
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	26
4	1. Характеристика відомих нотацій – систем стандартів для моделювання бізнес-процесів	4
5	2. Застосування Збалансованої Системи Показників (BSC) для оцінювання параметрів та результатів бізнес-процесів торгівельного підприємства	4
6	3. ** Підходи до кількісної оцінки показників результативності та ефективності бізнес-процесів торгівельного підприємства	6

	(науково-дослідницьке завдання).	
7	4. ** Бенчмаркінг бізнес-процесів у комерційній діяльності (науково-дослідницьке завдання)	6
8	5. **Застосування функціонально-вартісного аналізу для оптимізації бізнес-процесів торгівельного підприємства (науково- дослідницьке завдання)	6

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Під час вивчення даної дисципліни використовуються такі методи контролю: тестування (для оцінювання рівня оволодіння теоретичним матеріалом); письмове розв'язання практичних завдань із обґрунтуванням рішення (для оцінювання рівня практичних умінь та навичок); виконання письмової самостійної роботи (есе) та розробка і публічний захист презентації за темою есе з розділів програми, які не викладались на лекціях (для оцінювання результатів самостійної роботи).

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань студентів з дисципліни «Управління бізнес-процесами в торгівлі» здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового контролю.

Поточний контроль знань та вмінь студента оцінюється за 100 бальною шкалою в залежності від виду навчання. Дисципліна складається з одного змістового модулю.

Оцінювання результатів змістового модулю здійснюється таким чином.

Максимальна оцінка знань теоретичного матеріалу дисципліни, що вивчається - 100 балів.

Максимальна оцінка з розв'язання практичних завдань - 100 балів.

Максимальна оцінка результатів самостійної роботи студента - 100 балів*

* написання есе, розробка та захист презентації за темою, що винесена на самостійне опрацювання. Опрацювання науково-дослідної теми есе (помічено** в табл. п.8) з публікацією тез на науково-практичній конференції надає здобувачеві додаткові бали та може бути підставою для «закриття» пропусків аудиторних занять, якщо такі мають місце.

Поточна оцінка за трьома видами навчання усереднюється.

Критерії оцінки теоретичних знань за змістовими модулями

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за змістовими модулями
			Змістовий модуль №1
1.	Якість складання тестів (30 тестових питань)	Від 3-х до 5-ти балів за кожен вірну відповідь на питання в залежності від складності питання	0-100
		Разом:	0-100

Критерії оцінки практичних навичок та вмінь за змістовими модулями

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за змістовим модулем	
			1-й змістовий модуль	
			1-е завдання	2-е завдання
1.	Якість виконання і захисту практичних завдань: -у першому (єдиному) змістовому модулі за кожне з 2-х практичних завдань максимально нараховується по 50 балів за кожне завдання	Студентом обгрунтовано і в повному обсязі розв'язано практичне завдання. При захисті практичного завдання продемонстрована висока якість опанування інструментарієм розв'язання практичних задач	50	50
		При обгрунтуванні і розв'язанні практичного завдання студентом допущені незначні помилки, які суттєво не знижують якості виконання завдання. При захисті практичного завдання студентом продемонстрована хороша якість опанування інструментарієм розв'язання практичних задач	40	40
		Виконання і захист студентом практичного завдання зроблені з суттєвими помилками і лише допоміжні запитання викладача дозволяють студенту довести той факт, що ним в достатній мірі опановано інструментарій	30	30

		розв'язання задач. Виконання і захист практичного завдання зроблені студентом з грубими помилками і не в повному обсязі. Допоміжні запитання викладача не дозволяють студенту довести той факт, що ним в достатній мірі опановано інструментарій розв'язання задач.	0-10	0-10
		Максимальна оцінка разом за одне завдання:	50	50
		Разом за змістовим модулем максимум:	100	

Критерії оцінки знань з самостійної роботи студента

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за змістовими модулями
			I змістовий модуль
1.	Своєчасне надання і захист письмової роботи у вигляді есе обсягом 1500-2000 друкованих знаків з пробілами за темами розділів програми, що не викладались на лекціях:	Студент своєчасно і в повному обсязі подає есе і захищає його зміст, якісно відповідаючи на всі запитання. При цьому студент показує вміння логічно і послідовно викладати матеріал та користуватися сучасними інформаційними джерелами	30
		Студент своєчасно, але в стислому обсязі подає есе і захищає його зміст, не відповідаючи на всі запитання. Допускається незначна затримка щодо подачі та захисту есе	20
		Студент не своєчасно і в неповному обсязі подає есе, захист якого відбувається студентом не самостійно, а лише при наданні викладачем допоміжних питань. Має місце значна затримка в часі щодо подання есе для перевірки і	10

		захисту	
		Есе не подано для перевірки та захисту, або роботу і її захист виконано з грубими помилками та ознаками плагіату, що не дозволяє позитивно оцінити самостійну роботу студента	0
		Максимум за есе:	30
2.	Своєчасна підготовка та публічний захист на занятті презентації за темою есе	- Інформативність (повне розкриття теми без переобтяження текстовим матеріалом) - 6 балів; - Структурованість (логічний план викладення теми) - 6 балів; - Наявність прив'язки до практичного прикладу - 6 балів; - Дотримання регламенту доповіді (5 хвилин) - 6 балів; - Захист (відповіді на питання викладача та колег-здобувачів) - 6 балів.	
		Разом максимум за презентацію:	30
3.	Участь у аналізі та обговоренні кейсів з практики бізнесу	Активна участь у обговоренні кейсів з аргументованим обґрунтуванням власної позиції та думки (4 питання викладача - за кожен аргументовану відповідь – по 10 балів)	4*10 = 40
		Пасивне слухання дискусії інших, або взагалі, здобувач не є присутнім на обговоренні питання	0
		Максимум за обговорення кейсів:	40
		Разом за змістовим модулем:	100

Підсумковий контроль знань студента (залік). Залікова оцінка з дисципліни є середньоарифметичним значенням 3-х видів поточного контролю (за теоретичним матеріалом, практичними завданнями та самостійною роботою).

11. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента за якість викладення та опанування навчального матеріалу, прозорість оцінювання, дотримання принципів академічної доброчесності. Середовище на заняттях є дружнім та відкритим до конструктивної критики.

Порядок зарахування пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять відбувається у формі усного опитування (за пропуск лекції) та виконання індивідуального розрахункового завдання (за пропуск практичного заняття).

Дотримання академічної доброчесності студентами. Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності ПДАБА ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

-самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

-дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

-посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;

-надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ПДАБА. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Биннер Х. Ф. Управление организациями и производством: от функционального менеджмента к процессному / Хартмут Ф. Биннер; пер. с нем. – М: Альпина Бизнес Букс (Альпина Паблишерз), 2009(2010). – 282 с.
2. Гринів Б. В. Економічний аналіз торговельної діяльності. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 392 с.
3. Ільченко Н. Б. Логістичні стратегії в торгівлі: монографія. Київ: Київ. нац. торг. екон. ун-т, 2016. 432 с.
4. Міщук Н.П., Марій О.Т. Управління логістичними бізнес-процесами підприємств торгівлі: проблеми теорії та практики. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. Серія «Економіка і менеджмент», випуск 4 (82), 2019. С. 153-159.
5. Міщук І. П. Формування систем логістики підприємств торгівлі: теорія і практика : монографія. Львів : Вид-во ЛКА, 2015. 452 с.
6. Нетепчук В.В. Управління бізнес-процесами: Навч. посібник. – Рівне. НУВГП.- 2014, 158 с.
7. Ольшанський О. В. Особливості управління бізнес-процесами підприємств торгівлі та методи їх удосконалення. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Ужгород, 2018. Випуск 22, частина 3. С. 22-26.
8. Ольшанський О. В. Розроблення структури та класифікації бізнес-процесів підприємств торгівлі. *Економіка і суспільство*. 2018. Вип. 19. С. 544-547.
9. Пономаренко В. С., Мінухін С. В., Знахур С. В. Теорія та практика моделювання бізнес-процесів: монографія. Харків: Вид. ХНЕУ, 2013. 244 с.
10. Ротер М. Учитесь видеть бизнес-процессы. Практика построения карт потоков создания ценности [Текст] / Майкл Ротер, Джон Шук; [пер. с англ.]. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2006. – 144 с.

11. Хаммер М. Реінжинірінг корпорації: Манифест революції в бізнесі / Майкл Хаммер, Джеймс Чампи; пер. с англ. Ю. Е. Корнилович. – М.: Манн, Иванов и Фербер, 2006. – 287с.

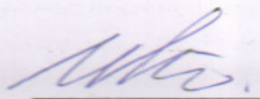
Додаткова

1. Ареф'єва, О. В. Бізнес-процеси підприємств сфери послуг: фактори, формування, конкурентноспроможність [Текст]: [монографія] / О. В. Ареф'єва, Т. В. Луцька; Європейський ун-т. – К.: Вид. Європейського ун-ту, 2009. – 96 с.
2. Данченко Е.Б. Функционально-стоимостной анализ в управлении проектами наукоемких предприятий. Монография. Днепропетровск: «ІМА-Press», 2011. 237 с
3. Кизим М. О. Збалансована система показників : [монографія] / М. О. Кизим, А. А. Пилипенко, В. А. Зінченко. – Х.: ВД "ІНЖЕК", 2007. – 192 с.
4. Литвин З.Б. Функціонально-вартісний аналіз: навчальний посібник. – Тернопіль: Економічна думка, 2007, – 130 с.
5. Лепейко Т. І. Реінжинірінг бізнес-процесів : навч. посібн. у схемах і таблицях / Т. І. Лепейко, А. В. Котлик. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2009. – 80 с.
6. Handbook of research on business process modeling / Ed. by Jorge Cardoso and Wil van der Aalst. – Hershey PA, London : Information Science Reference, 2009. – 607 (XXV) p.

Інформаційні ресурси

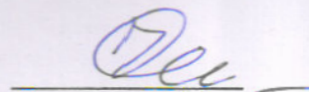
1. Бізнес-процеси та документообіг [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.intalev.ua/ua/services/bp/>
2. Комплексне управління бізнес-процесами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kubp.com.ua>

Розробник

(І. В. ПОПОВИЧЕНКО)

Гарант освітньої програми

(П. А. ФІСУНЕНКО)

Силабус затверджено на засіданні кафедри економіки та підприємництва

Протокол № 1 від 31 серпня 2020 року